

Počastili smo dan žena

Na področju naše komune so se množične organizacije, ustanove in podjetja že nekaj dni pred praznikom vneto pripravljale, kako čim slovesneje in dostojneje proslaviti ta pomembni praznik. — Glavno skrb sta vsekakor prevzeli organizaciji Društva žena in SZDL, ki sta ob podpori ustanov in podjetij pripravili proslave ter pogostitev žena. Osrednja kulturna prireditve je bila vsekakor zvečer pred praznikom v soboto, 7. marca v dvorani Cankarjevega doma. Program so izvajali člani recitacijske sekcije DPD Svoboda in Kolektiv Glasbene šole.

Za uvod je šolski orkester pod vodstvom ravnatelja Otona Zazvonila zaigral Fučikovo koračnico »Triglav«, komponirano na narodne motive. Tej koračnici je sledila »Nepozabna pesem« Frederica Chopina v predelavi za violino solo in orkester. Solistka Anka Ahačič je svoj part zaigrala lepo in s čustvom ob skladni spremljavi orkestra. — Slavnostni govor je imela predstavnica Društva žena tovaršica Marija Karo, ki je v lepih in klenih besedah orisala vlogo in pomen naše žene v našem družbenem življenju. Po govoru je rutinirani klavirski trio, ki so ga sestavljali mladi glasbeniki violinistka Anka Ahačič, čelist Janez Bedina in pianistka Tatjana Stritihova, posredoval občinstvu Schubertovo serenado in melodije iz raznih oper. — Recitacijska skupina DPD Svoboda je na tem večeru recitirala pesmi najboljših domačih in tujih pesnikov. To obširno točko je pripravila agilna tovaršica Žagarjeva, ki je hotela z njo prikazati ženo v življenju skozi vsa njena važna življenjska obdobja s temami: Otok — Dekle — Žena — Mati — Borba — Zmaga. Učinkovitost lepega podajanja tovaršice Žagarjeve, Slavice Jermanove, Ivanke Hvalice in Nandeta Stritihove je še stopnjevala glasbena medigra pianistke prof. Olge Erzenove in violinista ravnatelja Otona Zazvonila. Sopranistka Slavica Jermanova je z globokim občutkom odpela ob klavirski spremljavi prof. Erzenove Hatzejevo Majko in Šturmovo Materj padlega partizana na Kajuhovo besedilo. Za zaključek pa je baletna skupina odplešala pristrčno baletno točko »Prebujenje« in končno še balet »Vizijo«, ki ga je sproščeno odplešala nadarjena Cvetka Sajovčeva.

Po akademiji je bila družabna prireditve za vse žene mesta v dvorani TVD »Partizan«, ki je potekala prav v prijetnem vzdušju.

Družbeni plan 1959

Od dobrega in točnega gospodarskega načrta ter izpolnitve zastavljenih nalog je odvisna življenjska raven nas vseh. Izkušnje zadnjih let kažejo, da so bili tržiški plani resni, saj je bila večina načrtov tudi izvršenih. Vsi opažamo, kako se od leta do leta spreminja videz mesta in naselij, vsi vidimo, skrb za šolstvo, prosveto, kulturo, zdravstvo in socialno varstvo in splošni napredek. Načrte delamo zato, da za neko dobo, navadno za eno leto v naprej izračunamo, koliko bomo imeli dohodkov, kako jih bomo ustvarili in kako jih bomo uporabili. Brez načrta bi lahko zabredli v dela, ki bi jih ne mogli dovršiti, in v dolgove, ki bi jih ne mogli plačati. Ali ne napravita vsak delavec in vsaka gospodinja načrt, kako bosta uporabila svoj denar? Zato tudi skupnost, t. j. družba napravi načrt in je zato družbeni plan potreben.

LETOŠNJE NALOGE

Za letos smo si zastavili naslednje naloge:

- da bomo še nadalje povečali obseg proizvodnje in storitev, tako da se bo narodni dohodek povečal za 4,5%;
- doseči hočemo večjo produktivnost dela;
- hočemo zvišati realno osebno prethotno in življenjski standard;
- povečali bomo izvoz naših izdelkov zaradi izboljšave plačilne bilance in omejili bomo uvoz z uporabo domačih izdelkov;
- investicijska sredstva bomo prvenstveno uporabili za investicije družbenega standarda;
- dokončali bomo lani začeta dela in
- združili bomo investicijska sredstva podjetij, če bo s tem dosežena učinkovitejša poraba.

DRUŽBENI BRUTO PROIZVOD IN NARODNI DOHODEK

Gospodarstvo v naši občini bo, kot računamo letos ustvarilo blizu 11 milijard dinarjev bruto produkta, torej 24 odstotkov več kot pred dvema letoma. Narodnega dohodka bo letos ustvarilo nad pet milijard. Kljub lepemu porastu pa ne bo doseženo s perspektivnim planom predvideno povečanje. Delovni kolektivi se bodo morali potruditi, da do konca planskega razdobja, t. j. do leta 1961 izpol-

nijo plan. Za zdaj napravijo letno po en procent manj, kot je bilo v načrtu. Ta odstotek bo treba nadoknaditi in je to važno zaradi tega, ker je bil petletni plan izdelan z računom, da bo dosežen določen dohodek in višina skladov, iz česar se bodo gradila stanovanja in naprave za povečanje življenjske ravni delavcev. Številke so bile točno izračunane in bodo brez težav dosegljive. Točno izvrševanje plana ima za posledico, da se od leta do leta povečajo zaslužki delavcev in če plan ni izvršen, ni mogoče doseči predvidenega povečanja osebnih dohodkov. Skrb delavcev bo torej točno izvrševanje plana in če je možno tudi njegovo preseganje, toda ne na račun večje storilnosti in boljnih izdelkov.

INVESTICIJE GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

Letošnji plan daje največji podatek investicijam in to predvsem investicijam družbenega standarda. Petletni plan je predvideval, da se bo v tržiški občini v planskem razdobju do leta 1961 izvršilo za tri milijarde in 300 milijonov dinarjev investicij za kapitalno izgradnjo in družbeni standard. Plan se je v prvih dveh letih izvršil s 27 odstotki mesto s 40 odstotki. Toda za letošnje leto je predvideno, da bo gospodarstvo izvršilo za 828 milijonov din investicij in četudi bo plan treh let izvršen le s 53 odstotki, bo še vedno s 7 odstotki v zaostanku. Tudi to bo treba do konca leta 1961 nadoknaditi.

Letos se prvič spreminja struktura investicij. V prejšnjih letih se je pretežni del sredstev uporabljal za investicije kapitalne izgradnje. Gradila so se tudi stanovanja, toda skrb za komunalne naprave se je kratkoma prepuščala občinskemu ljudskemu odboru, ne da bi mu gospodarske organizacije dajale za te namene potrebna sredstva. Jasno je, da mora vsako stanovanje imeti električno razsvetljavo, vodovod, kanalizacijo, dostop do hiše in številne druge komunalne ureditve. Strokovnjaki so izračunali, da stanejo komunalne naprave za eno hišo nad milijon dinarjev. Na gospodarskih investicijah bo letos imela največjo udeležbo industrija s 48 odstotki, gostinstvo bo udeleženo s 8 odstotki, trgovina in obrt s po 3,5 odstotka, gradbeništvo 1 odstotek,

medtem ko ostala podjetja ne bodo udeležena niti s celim odstotkom.

Približno 38 odstotkov celotne vsote investicij bo porabljenih za naprave družbenega standarda in bo pri tem udeležena industrija s 56,5 odstotka, občinski ljudski odbor s 34,5 odstotka, ostale gospodarske organizacije bodo imele skupaj le 9 odstotno udeležbo.

In od kje se bodo dobila sredstva za investicije? Skladi podjetij bodo dale 54 odstotkov, občinski kreditni skladi in proračun 26 odstotkov ter splošni družbeni in okrajni investicijski sklad 20 odstotkov.

Na kratko pojasnjemo investicije podjetij Tovarna kos in srpov bo imela gospodarskih investicij 27,318.000 din, in sicer za rekonstrukcijo pogorelih objektov itd. Tovarna začne letos graditi 16-stanovanjski blok;

Tovarna za pile predvideva gospodarskih investicij 1,350.000 din za omet zunanega zidovja tovarne;

Lesno industrijsko podjetje gospodarskih investicij za 7,600.000 dinarjev za rekonstrukcijo strojne opreme. Pripravljajo se na gradnjo stanovanjskega bloka;

Tovarna finega pohištva investicij za 990.000 din za nabavo ročne mehanizacije;

Bombažna predilnica in tkalnica gospodarskih investicij 212,610.000 dinarjev za klima napravo tkalnice, gradnjo elektro- in mehanične delavnice in objekta med kalorično kotlarno in silosom za premog, rekonstrukcijo predilnice in gradnjo prostora za parkiranje motornih vozil in koles, gradnjo vratarnice, nadstrešnico na industrijski tir itd., poleg tega pa za napravo družbenega standarda 122,759.000 dinarjev, za gradnjo stanovanj na Ravnah in na Balosu, adaptacijo ambulante, izdelavo načrtov itd.;

Tovarna usnja RUNO gospodarskih investicij za 50,927.000 din za rekonstrukcijo tovarne;

Tovarna obutve PEKO gospodarskih investicij za 129,098.000 din za nadaljevanje rekonstrukcije tovarne in poleg tega dograditev 4 hiš na Podvasci 20,440.000 din;

Tovarna lepenke gospodarskih investicij za 25,600.000 za nabavo traktorja s prikolicami, strojev in tako dalje;

Gradbeništvo gospodarskih investicij za 25,600.000 din za nabavo (Nadaljevanje na prih. strani)

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

transportnih sredstev in opreme, ter za gradnjo stanovanj 13 milijonov dinarjev;

Trgovina vseh investicij za 13 milijonov 33.000 din za ureditev trgovine PEKO, poslovalnice trg. podjetja LJUBELJ v Trzinu, Podljubelju, Kovorju in Pristavi, trg. podjetje PRESKRBA za ureditev poslovalnic, itd.;

Gostinstvo vseh investicij za 21 milijonov 960.000 din za prvo etapo rekonstrukcije hotela Pošta, ureditev novega gostišča v Bistrici itd.

Obrt vseh investicij za 13.161.000 dinarjev za nove sanitarije v Mehanični delavnici in nabavo opreme v Kleparstvu, Tesarstvu, Modnem krojaštvu itd.;

Kmetijske zadruge vseh investicij za 8.200.000 din za napravo novih sadovnjakov, nasadov jagodičevja, dograditev združnih domov in skladišč itd.;

Ostali Investitorji, t. j. Komunalna banka in Gradbeno podjetje za gradnjo stanovanjskega bloka in Gozdno gospodarstvo za adaptacijo gradu v Jelendolu za stanovanja 28.000.000 dinarjev.

Izven opisanih investicij podjetje ELEKTRO letos predvideva investicij za 12.000.000 din za obnovo nizkonapetostnega električnega omrežja Križe—Snakovo—Retnje—Babja vas, za omrežje v Čadovljah, Ročevnici, Lešah in Palovičah; obnovo daljnovoda Tržič—Pristava—Sebenje—Goriče; napravo kablovoda v mestu, zaradi povišanja prenosne moči in obnovo nizkonapetostnega omrežja v mestu.

Gozdno gospodarstvo iz sredstev gozdnega sklada tudi predvideva investicije, ki so opisane v poglavju »gozdarstvo«.

Gospodarske organizacije so določile, da bodo od ostanka čiste a dohodka za leto 1958, ki bo predvidoma znašal okoli 240 milijonov dinarjev, dala dve tretjini teh sredstev, t. j. približno 156 milijonov din za gradnjo stanovanj in naprav družbenega standarda. Od tega prejme občinski ljudski odbor eno tretjino, to je približno 53 milijonov din za naprave družbenega standarda. Navajamo le nekaj podjetij, ki dajo največji del prispevkov:

Bombažna predilnica in tkalnica skupno za družbeni standard 106 milijonov dinarjev, od tega občini približno 35.000.000 din;

Tovarna RUNO skupno za družbeni standard 10.706.000 din, od tega občini okrog 3.569.000 din;

Tovarna PEKO skupno za družbeni standard 14.848.000 din, od tega občini okrog 4.952.000 din;

Tovarna lepenke skupno za družbeni standard 9.398.000 din, od tega občini okrog 3.042.000 din;

Tovarna kos in srpov skupno za družbeni standard 7.398.000 din, od tega občini okrog 2.466.000 din.

Seveda bodo tudi manjše gospodarske organizacije prispevale njihovemu ostanku čistega dohodka sorazmeren delež za investicije družbenega standarda. Vse navedene številke pa so približne in ker pričakujemo, da bo ostanek čistega dohodka v podjetjih večji, se bo moral v tem sorazmerju povečati tudi delež za investicije družbenega standarda.

ZAPOSELENOST, PRODUKTIVNOST, OSEBNA POTROŠNJA IN DRUŽBENI STANDARD

Zaradi prekomernega zaposlovanja v gospodarskih organizacijah nastajajo problemi. S perspektivnim planom je bilo določeno, ka-

liko delovne sile smejo zaposliti podjetja. Toda število zaposlenih se je že lani približalo stanju, ki je predvideno za leto 1961, za tekoče leto pa je v mnogih primerih že prekoračeno. V nekaj primerih ni sorazmerja med procentom novo zaposlene delovne sile, ki bi morala povzročiti večji obseg produktivnosti, na drugi strani pa prekomerno zaposlovanje ovira zboljšanje življenjskega standarda. — Zato so letos izdani ukrepi za omejitev zaposlovanja. Podjetja, ki so zadnji dan lanskega leta imela več zaposlenih kot to dopušča družbeni plan, morajo letos presežno število zmanjšati za polovico. Vsa odvečna delovna sila se bo usmerjala v gradbeništvo. Delavci, ki bodo zapuščali delo v industriji iz špekulativnih namenov, se bodo usmerjali v neindustrijske panoge gospodarstva. V gradbeništvo se bodo usmerjali tudi delavci kmečkega porekla. Občinska posredovalnica za delo bo posredovala zaposlitev takih nezaposlenih delavcev, ki izhajajo iz naravnega prirastka v občini in ki jim je zaposlitev edini vir osebnih dohodkov. Delavce kmetijskega porekla bodo zaposlili le takrat, če jim je zaposlitev osnovni vir osebnih dohodkov. Industrijskim podjetjem bo dovoljena zaposlitev nove, visoko kvalificirane delovne sile, toda s pogojem, da bodo odpuštili v teku 3 mesecev nekvalificirane delavce-kmetovalce, ki imajo dohodke iz kmečkega dela.

Utrdilo se bo poklicno svetovanje in vajenci usmerjali v primerne poklice po predhodnem posvetovanju z mladino, starši, učitelji in zdravniki. Poklicno svetovanje se bo razširilo tudi na študentsko mladino in na odrasle.

Poskrbljeno bo za razvoj higiensko-tehnične zaščite in varstvenovzgojne službe.

Ne le zaradi rekonstrukcij, ampak tudi zaradi povečanja storilnosti dela, izboljšanje delovnega postopka, uvajanjem dela po normah, s sistematičnim izobraževanjem in s smotno tarifno politiko pričakujemo povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Gospodarske organizacije naj razširijo plačevanje po delovnem učinku in vežajo norme na kvaliteto izvršenega dela, omejijo čezurno delo in honorarne zaposlitve, izboljšajo delovne razmere delavcev, poskrbijo za gradnjo objektov družbenega standarda, za boljše zdravstveno službo in zaščito, za dviganje kvalifikacije in poostrijo delovno disciplino ter izdajo ukrepe zaradi neupravičenih izostankov z dela. Vsi ti ukrepi bodo pomagali k večji storilnosti, večjim osebnim dohodkom in k večanju realne osebne potrebnosti.

Občinski družbeni plan obširno obravnava in daje smernice za napredek služb socialnega in zdravstvenega varstva, šolstva, prosvete in kulture, kar vse naj služi zboljšanju življenjske ravni delavcev.

GOSPODARSKI ODNOSI Z INOZEMSTVOM

Tržiške tovarne bodo predvidoma letos izvozile za 508 milijonov deviznih dinarjev svojih izdelkov. Izvoz bo letos znatno večji kot lani, ko je bil omejen, da je ostalo čimveč blaga na domačem trgu. Blaga je sedaj dovolj in se zato dopušča izvoz. Občinski plan priporoča podjetjem, da poiščejo nove odjemalce v inozemstvu in s tem pomagajo k izboljšanju jugoslovanske plačilne bilance.

RAZVOJ PO GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH

INDUSTRIJA bo predvidoma letos povečala fizični obseg proizvodnje, četudi se bo morala izvršiti načelo omejitve zaposlovanja nove delovne sile. Letos se pričakuje v industriji povprečen porast bruto produkta za 2,2 odstotka in porast osebnega dohodka za 6,7 odstotka. Ostanek čistega dohodka podjetij bo letos povprečno po 8,5 odstotka večji kot lani. Pričakovanja bodo izpolnjena samo, če bosta povečana produktivnost in storilnost.

KMETIJSTVO ne sme ostati na dosedanem nivoju. Kmetovalci naj pustijo, da strokovnjaki analizirajo zemljo glede na njeno sestavo, da s tem ugotovijo, kaj zemlji manjka ali ima preveč. — Take ugotovitve bodo povzročile pravilno uporabo zemljišč za določene kulture in pravilno uporabo raznih vrst umetnih gnojil. Predvideva se povečana poraba sortnih semen, rajonizacija in pogodbena proizvodnja, ki edina more povzročiti napredek kmetijstva. Družbeni plan daje smernice za napredek živinoreje, sadjarstva in drugih strok kmetijske dejavnosti in naroča kmetijskim zadrugam, da organizirajo produkcijske skupnosti in kooperacijske oblike kmetovanja. Ze v letošnjem letu bo Kmetijska zadruga Tržič organizirala pogodbeno proizvodnjo na površini 133 hektarov.

GOZDARSTVO: Plan ugotavlja, da so lani gozdni posestniki posekali samo 74 odstotkov množine, za katero so dobili sečna dovoljenja. Manjši gozdni posestniki so že prej posekali večletni prirastek, večji posestniki pa nočejo sekati in si ustvarjajo rezervo. Letos je manj sredstev za gozdne komunikacije, ker ima gozdni sklad manjše dohodke. Kljub temu pa se bo vzdrževala redna gozdocestarska služba. Za redno vzdrževanje gozdov so predvidene potrebne vsote. Že letos bo zgrajena okrog štiri kilometre kamionske gozdne ceste pod Košuto. Delo je stalo 28 in pol milijona dinarjev in bo financirano iz gozdnega sklada. Nova cesta bo omogočila eksploatacijo gozdov. Ko bo v prihodnjih letih vsa cesta dograjena, bo pravilna razdalja lesa zmanjšana od 30 km na 9 km. Letos bo tudi zgrajen nov most v Čadovljah in zanj prispeva gozdni sklad 2 milijona dinarjev, ostanek bo dal občinski ljudski odbor. Letos se bodo tudi začela dela na razmejitvi gozda od pašnika.

GRADBENIŠTVO bo še nadalje stremelo za povečanjem zmogljivosti. Za zdaj krije naše gradbeno podjetje okoli 47 odstotkov potreb po gradbenih storitvah. Letos zaradi tega ne nastaja problem, ker so velika gradbena dela tovarniških objektov prevzela podjetja iz drugih krajev, toda treba je resno misliti na razvoj Gradbenega podjetja, da bo v nekaj letih sposobno pokriti vse potrebe po gradbenih storitvah v občini.

PROMET je v naši občini v stalnem porastu, kar dokazujejo številne avtobusne zveze. Kljub temu pa bo pošvečena skrb za uvedbo nadaljnjih avtobusnih prog, predvsem v Jelendolu.

TRGOVINA bo predvidoma letos dosegla 18 odstotkov večji promet kot lani. Sicer počasi, vendar dosledno se modernizirajo trgovski obratni prostori. Letos bo v bližini novega naselja Podvasca ustanovljena še ena prodajalna z živili.

Pričakuje se, da bodo novi potrošniški sveti boljše vršili svojo dolžnost kot prejšnji. Precej vsake investicije trgovine so bile že pojasnjene.

OBRT bo občinski ljudski odbor še nadalje podpiral v družbenem sektorju z ustanavljanjem novih obratov in primerno odmero pavšalnih družbenih obveznosti. Podpiral bo tudi ustanavljanje zasebnih uslužnostnih obrtov.

KOMUNALNE NAPRAVE so v naši občini v mnogih primerih v kritičnem stanju. Zastarela in pomanjkljiva javna razsvetljava v mestu, nekaj sto let staro šolsko poslopje v Trzinu, neurejene ceste in trgi, neprimerna kanalizacija, problemi pitne vode, zdravstva, telesno-vzgojne in športne naprave, javna tržnica, mostna tehtnica, parki in nasadi, otroška igrišča, javna snaga, nezadostna pokopališča, javne sanitarije, slabo stanje nekaterih hiš SLP, pomanjkanje gostinskih in turističnih kapacitet, pomanjkanje uslužnostnih obratov za pomoč družini in gospodarstvu itd., so problemi, ki se morajo rešiti v najkrajšem času. Pri tem bodo morale sodelovati vse gospodarske organizacije, ker so to problemi celotnega gospodarstva v občini. Občinski ljudski odbor je letos ustanovil komunalno podjetje, ki ima nalogo, da izboljša komunalne službe.

EKONOMSKI UKREPI ZA IZVRŠITEV PLANA

Plan določa stopnje amortizacije nekaterim gospodarskim organizacijam, stopnje obresti od osnovnih sredstev, dopolnilnega proračunskega prispevka od osebnega dohodka in delitev prispevka iz dohodka ter vsebuje določbe, katere gospodarske organizacije bodo plačevale pavšalirane družbene obveznosti in navaja stopnje občinskega davka na maloprodajni promet.

Občinske doklade od kmetijstva so progresivne po naslednji lestvici:

do 000 din	v katastralni občini			
	Zigantja vas, Kovor, Zvirče in Križe	Leše, Senično, Bistrica, Tržič	Katarina, Podljubelj	
30	26	22	20	
50	27	23	21	
80	28	24	22	
100	29	25	23	
120	30	26	24	
160	31	27	25	
20	32	28	26	
250	33	29	27	
300	34	30	28	
400	35	31	29	
500	36	32	30	
600	37	33	31	
700	38	34	32	
800	39	35	33	
nad 800	40	36	34	

Proizvodni obrtniki plačajo dohodnino proporcionalno 15 odstotkov, uslužnostni obrtniki 5 odstotkov, ostali poklici in hišarji 5 odstotkov, davčni zavezanci iz osebnega dohodka 10 odstotkov, za vezanci od dohodka v stalnem znesku in prevozniki ne plačajo doklad.

Občinske takse se bodo pobirale po že objavljenem odloku.

(Nadaljevanje na prih. strani)

[Nadaljevanje s prejšnje strani]

OBČINSKI PRORAČUN

Letos imel 157 milijonov din dohodkov iz naslednjih virov:

- dohodki iz družbenega gospodarstva in prebivalstva,
- dohodki državnih organov in zavodov,
- ostali dohodki,
- presežek preteklega leta in
- lanskoletna proračunska rezerva

Izdatki bodo znašali enako vsoto kot dohodki za naslednje namene:

- prosveta, kultura in šolstvo 18 milijonov 78.000 din;
- socialno skrbstvo 13.134.000;
- zdravstvena zaščita 11.547.000;
- komunalna dejavnost 3.700.000 dinarjev;
- državna uprava 25.560.000 din;
- investicije družbenega standarda 30.663.000 din;
- dotacije 14.602.000 din;
- proračunska rezerva 5.381.000;
- sredstva za povečanje plač 2 milijona dinarjev.

OBČINSKI INVESTICIJSKI SKLAD

Letos imel razpoložljivih prostih sredstev 30.458.000 din in se bo ta vsota porabila s 25 odstotkov za obratna sredstva podjetjem, medtem ko bo ostanek 75 odstotkov izročeno podjetjem za nabavo osnovnih sredstev (od navedene vsote 25 odstotkov trgovini, 61 odstotkov gostinstvu in 14 odstotkov za komunalno).

OBČINSKI KREDITNI STANOVANJSKI SKLAD

Letos imel 153 milijonov dinarjev razpoložljivih sredstev, ki se bodo porabila takole: za gradnjo in opremo šol 32,6 odstotka; za komunalne naprave 14,7 odstotka; gospodarskim organizacijam 26,2 odstotka; stanovanjskim skupnostim 8,7 odstotka, in občinskemu ljudskemu odboru 26,8 odstotka.

INVESTICIJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA

Občinski ljudski odbor bo v letošnjem letu izvršil naslednja investicijska dela:

- načrti za novo osnovno šolo v Trziču, za Zdravstveni dom, za spomenik padlim borcem, podrobni zazidalni načrt za Pristavsko polje, rekonstrukcija Proletarske ceste in gradnja mostov na Ravnah in Čadovljah, vodovoda Bistrica—Kovor—Zvirče—Loka, razširitev pokopališč, trgovsko stanovanjska zgradba v Kovorju, preureditev javne cestne razsvetljave v Trziču ter elektrifikacija Podvasce, Retenj, Novakov in Podljubelja. — Vsi ti načrti bodo že letos izdelani in bodo stali približno 6 milijonov dinarjev;
- preuredila se bo slaba javna razsvetljava v Trziču na fluorescenčno razsvetljavo za okrog 17 milijonov dinarjev;
- postavil se bo spomenik padlim borcem za okrog 8.000.000 din;
- zgradil se bo bazen kopališča in čistilnih naprav 28.000.000 din;
- dogradil se bo prizidek šole v Križah in oprema 12.948.000 din;
- telovadnica šole v Križah 2 milijona dinarjev;
- razširilo se bo pokopališče v Trziču 2.000.000 dinarjev;
- gradnja mostne tehtnice in stanovanja 6.500.000 dinarjev;
- popravilo nekaj hiš SLP 1 milijon 500.000 dinarjev;
- dovršitev elektrifikacije naselij: priključitev devetih hiš na Podvasci na elektrovod, preureditev elektrovida Palovčice—Leše, obnova elektrovida v Novake, priključitev hiše »Mozgaj« v Retnjah na elektrovod, elektrifikacija naselja

pod Košuto in v Pirmancih, prispevek občine 4.000.000 dinarjev; gradnja prve etape vodovoda Zegnanj studenec Kovor—Zvirče—Loka 11.000.000 dinarjev; asfaltna prevleka Cankarjeve in Kolodvorske ceste 2.500.000 din; strelska dvorana in ureditev Mladinskega doma 1.000.000 din.

Okrajni cestni sklad bo iz svojih sredstev izvršil asfaltno prevleko ceste od kolodvora Križe skozi vas Križe.

Za opisane investicije bo občinski odbor porabil 105 milijonov dinarjev.

Gradnja vodovoda v Kovor, Zvirče in Loko bo mogoča samo s sodelovanjem interesentov, ki bodo morali prevzeti nanje odpadajoči del stroškov. Letos bo gradnja stala okrog 38 milijonov din in je tudi občina Kranj v družbenem planu določila svoj delež s 6 milijonov dinarjev.

Elektrifikacija naselij pod Košuto, v Pirmancih itd. bo mogoča samo, če bodo prizadeti koristniki prevzeti nanje odpadajoče deleže stroškov.

GRADNJA STANOVANJ

Poleg vseh opisanih investicij se bodo letos gradila tudi stanovanja. Nadaljevalo se bo z gradnjo lani

začetih stanovanjskih stavb. Povečana graditev bo možna zaradi znatno večjih sredstev, ki bodo v tem letu na razpolago.

A. Stanovanja v gradnji, ki bodo vseljiva v letu 1959:

1. Stanovanjski blok, ki ga gradi Uprava stanovanjske skupnosti občine Trzič — 16 stanovanj.
 2. Stanovanjski blok, ki ga gradi Uprava stanovanjske skupnosti BPT na Balosu — 13 stanovanj in 15 samskih sob.
 3. Stanovanjski blok na Slapu, ki ga gradi Tovarna Iepenke — 5 stanovanj.
 4. Stanovanjski blok na Ravnah, ki ga gradi Uprava stanovanjske skupnosti BPT — 16 stanovanj.
 5. Vrstne hiše na Podvasci tovarne Peko — 12 stanovanj.
 6. Adaptacija objektov v Bečanovi ulici, na Podvasci, mlin v Retnjah za stanovanja Gradbenega podjetja Trzič — 7 stanovanj in 5 samskih sob.
 7. Zasebni investitorji gradijo 9 stanovanj.
 8. Komunalno podjetje gradi 1 stanovanje.
- Stanovanja v gradnji letos vseljiva, skupaj 79 stanovanj in 20 samskih sob.
- B. Stanovanja, ki so v gradnji in bodo vseljiva v letu 1960:

1. Stanovanjski bloki Uprave stanovanjske skupnosti BPT na Ravnah — 32 stanovanj.

2. Zadržni dom KZ Trzič v Kovorju — 2 stanovanji.

3. Zasebni investitorji — 5 stanovanj.

Stanovanja v gradnji, vseljiva v letu 1960, skupaj 39 stanovanj.

C. Stanovanja, ki se začnejo letos graditi:

1. Stanovanjski blok na Ravnah Uprave stanovanjske skupnosti BPT — 16 stanovanj.

2. Stanovanjski blok Komunalne banke in Gradbenega podjetja ob Cankarjevi cesti — 16 stanovanj.

3. Stanovanjski blok Tovarne kos in srpov — 16 stanovanj.

4. Zasebni investitorji — 12 stanovanj.

Stanovanja, ki se začnejo graditi letos, skupaj 60 stanovanj.

Letos bo torej dograjenih in vseljivih 79 družinskih stanovanj in 20 samskih sob. Prihodnje leto pa bo vseljivih 99 družinskih stanovanj.

Stanovanjska stiska bo torej v naši občini v doglednem času le premagana, če bodo pri tem sodelovale vse gospodarske organizacije.

Iz naših delovnih kolektivov

V Bombažni predilnici in tkalnici so sklenili, da znižajo ceno linearno vsem svojim izdelkom še za 10 odstotkov. Zaradi znižanja cen tekstila za 12 odstotkov in sklenjenega znižanja nadaljnjih 10 odstotkov se bodo izdelki bombažne predilnice in tkalnice pocenili kar za 22 odstotkov.

Razen povečanju storilnosti in pravilni sestavi tarifnega pravilnika posvečajo v tovarni »PEKO« veliko pažnjo izboljšanju kvalitete svojih izdelkov. Hočejo dati potrošniku še boljše čevlje kot doslej. Sklenili so, da bodo že v sortirnici usnja najskrbneje določili primernost usnja za vsak del čevlja.

Da znižajo defekte pri izdelkih na minimum, so uvedli knjigo, v katero vpisujejo vsak defekt, in se delavec, ki je defekt povzročil, podpisuje v knjigo. Mesečno z analizo ugotovijo, kdo napravi največ napak. Pri tem upoštevajo, če izvirajo defekti iz tehničnih vzrokov ali zaradi neprimerne materiala. Sklenili so, da delavec, ki večkrat dela napake, ne more imeti 100 % plače in tudi ne more dobiti premije. Ponovne težje primere povzročanja defektov bodo kaznovali s preštavitvijo na drugo delovno mesto oziroma celo z odpustom.

Tovarne »Peko«, »Planika« in »Alpina« so razpravljale o ustanovitvi srednje tehnične čevljaršne šole. Šola naj bi se ustanovila v Trziču in bi jo obiskovali tisti, ki imajo industrijsko ali vajensko šolo in tri leta prakse v podjetju in pa tisti, ki z izpitom dokažejo, da obvladajo tvarino. Pokrenili bodo vse potrebno, da se v Trziču čimprej ustanovi taka šola.

Letos bo Bombažna predilnica in tkalnica proslavila 75-letnico ustanovitve. Za to priliko bo izšel drugi del zgodovine podjetja, ki jo

sestavlja znanstveni sodelavec ljubljanske univerze tov. Ivan Mohorič, ki je sestavil tudi prvi del zgodovine tržiške industrije. Knjigo je lani izdal Trziški muzej. Sestavo zgodovine tržiške bombažne predilnice in tkalnice je financiralo podjetje.

V isti tovarni go znižali število zamud in je zato nekaj tkalk preveč. Odvečne tkalke so zaposlili na drugem delovnem mestu. Zamude se torej da zmanjšati in imajo od tega korist celoten kolektiv.

Da so izdelki Bombažne predilnice in tkalnice odlični, dokazuje odklikovanje z zlato medaljo, ki jo je dobilo podjetje na zadnji razstavi tekstilnih izdelkov.

V Bombažni predilnici in tkalnici dajejo topel obrok hrane delavcem po 40 din za vsa jedila. Razliko do kalkulativne cene plača podjetje.

TARIFNI PRAVILNIKI

Sestava tarifnih pravilnikov je glavna točka dnevnega reda na številnih sejah gospodarskih organizacij v Trziču.

V tovarni Iepenke je delavski svet sklenil, da se vzame za osnovo analitično oceno po točkah in se točka oceni z vrednostjo 50 din. Napravili so že izračun za vsako delovno mesto posebej ter ga javno razglasili na oglasnih deskah v podjetju s pozivom na vložitev pripomb. Tarifne postavke bodo zvišali le v primeru, da povpreček ne bo bremenil ostalih skladov podjetja ali družbene skupnosti. Dajatve družbi in skladi podjetja morajo ostati na približno enaki višini kot v prejšnjem letu. Vse analize bodo napravili po tem načelu.

Tarifna komisija v Bombažni predilnici in tkalnici stalno obravnava vprašanje tarifne politike. Komisija je začela delo z osnovnim načelom, da bodo v bodoče plačevali čimveč na storilnost dela in čimmanj na urne postavke.

Vsak obrat podjetja bo posebej pripravil predlog tarifnega pravilnika za svoje oddelke, od tarifne komisije pa bo prejel podatke, kakšna naj bi bila povprečna tarifna postavka v posameznih obratih. Zato formirajo v obratih posebne obratne tarifne komisije. Po potrebi bodo postavili še obratne delavske svete. Obratno tarifno komisijo izvoli obrat sam in mora biti v njo vključen član centralne tarifne komisije. Pritožbe proti tarifnemu pravilniku vlagajo na centralno tarifno komisijo, mnenje k pritožbi daje tudi obratna komisija. Tudi ima obratna komisija nalogo, da pregleda analitične ocene ali ustrezajo stvarnosti.

Maso plačnega fonda, ki se bo v podjetju predvidoma ustvarila pri določeni produktivnosti, bodo razdelili posameznim obratom na podlagi povprečnih tarifnih postavk, ki so predlagane. Tej masi bi za vsak obrat dodali še znesek za prekoračenje norm, premije in dobiček. En del mase plačnega fonda naj bi ostal nerazdeljen za eventualne korekture, nadurno delo, posebne nagrade in podobno. Tako bo vsak obrat navezan na svoje rezultate in se ne bo moglo dogajati, da bi kak obrat dobival višji plačni fond na račun drugega. Treba bo ugotoviti realno višino povprečja tarifnih postavk v posameznih obratih. K plačnemu fondu bo vsak mesec priključen določen odstotek za plače iz dobička.

Delovnemu kolektivu sprti pojasnjujejo vse značilnosti posameznih predlogov, ker bo od splošnega soglasja šele ostvarjena spodbuda za porast storilnosti.

V Bombažni predilnici in tkalnici so pregledali osnutek pravilnika o normah za leto 1959. Za strojno delo so izdelali tehnične norme, za ročno delo pa so postavili norme po izkustvih. Osnutek bodo dokončno utrdili po šestih mesecih, v tem roku bo v preizkušnji.

ANKETA

Občinski sindikalni svet v Trzinu je pred nedavnimi anketirali nad 3000 delavcev in uslužbencev, da naj izrazijo svoje mnenje glede prioritete reda gradenj v naši občini. V anketi naj bi se anketiranci odločili ali so za izvedbo posameznih investicij iz perspek-

tivnega plana občinskega ljudskega odbora TAKOJ ali POZNEJE ali NE. Anketirani delavci so zelo objektivno in zavedajoč se važnosti ankete dali trezne predloge o investicijah.

Odgovor na posamezne postavke se v anketi kaže v % takole:

	Tako	Pozneje	Ne
1. Družinska stanovanja	94 %	5 %	1 %
2. Šola v Trzinu	80 %	18 %	2 %
3. Zdravstveni dom	71 %	27 %	2 %
4. Elektrifikacija v mestu	62 %	35 %	3 %
5. Javno kopaljšče	54 %	36 %	10 %
6. Delavska usluž. restavracija	54 %	39 %	7 %
7. Javni vodovod v Trzinu	54 %	41 %	5 %
8. Spomenik padlim borcem	52 %	40 %	8 %
9. Ustanovitev podjetja za kom. službo	48 %	44 %	8 %
10. Samski dom	46 %	46 %	8 %
11. Tlakovanje cest in naprava hodnikov po mestu	38 %	55 %	7 %
12. Obrtne usluge	32 %	55 %	13 %
13. Gospodinjiski servis	31 %	53 %	16 %
14. Otroška igrišča	31 %	57 %	12 %
15. Pralnica in likalnica	28 %	55 %	17 %
16. Kulturno prosvetni dom	27 %	63 %	10 %
17. Fizikalno igrišče	22 %	60 %	18 %
18. Trgovski lokali	20 %	61 %	19 %
19. Javna klavnicna	17 %	62 %	21 %
20. Gostinski obrati	10 %	34 %	56 %

Kakšna naj bo vzgoja za varno delo?

(Nadaljevanje s Trž. v. št. 4)

Pri varstvenem in strokovnem izobraževanju na delovnem mestu naj bi se vodilna oseba v podjetju ravnala po naslednjih osnovnih načelih: Delavca, ki ga želimo na delovnem mestu strokovno in varstveno izobraziti, je treba pred samim poučevanjem postaviti v primeren položaj in ga zainteresirati za varno izvrševanje dela pri določeni delovni operaciji. Treba mu je prikazati vse prednosti varnega dela, to se pravi, da bo svoje delo izvršil čimbolje v čimkrajšem času. Pri tem bo dosegel večjo storilnost in boljše kvaliteto, kar ob nedvomno njemu samemu v največjo korist.

Pri tem načinu izobraževanja se je treba sklicevati na delavčeve želje, na njegovo hotenje. Da pa bo delal varno in disciplinirano, je treba se pred poučevanjem vzbuditi pri njem pripravljenost in voljo do dela ter mu zagotoviti vso sproščenost, da se bo lotil dela brez kakršne koli bojazni in strahu. Če bo oseba, ki bo vodila poučevanje in izobraževanje teh ljudi, res dosegla vse te prednosti, potem bodo delavci prav gotovo svoje delo izvrševali z zanimanjem in veseljem, ker bodo pričakovali, da jih bodo njihovi nadrejeni in pa sotovariši visoko cenili.

Če bomo tako psihično pripravili delavce na delovnih mestih k poučevanju in izobraževanju, bomo nedvomno dosegli uspehe. S pravilno pripravo bomo delavce sprostiti, smisel za varno delo bo počasi prešel v kri in odnos delavca do dela in utrjevanje

njegovega prizadevanja za osebno varnost bosta prišla sama od sebe.

Načelo o psihični pripravi delavca na delovnem mestu pred proučevanjem torej terjajo izpolnitev naslednjih zahtev:

1. Zainteresirati je treba delavca za varno delo, ki ga bo poslej opravljal na svojem delovnem mestu ter ga pri tem v tolikšni meri sprostiti, da se bo svojega dela lotil brez strahu in bojazni, torej z veseljem.

2. Z njegovimi tovariši je treba v iskrenem in tovariškem razgovoru ugotoviti in poizvedeti, koliko znanja ima, kolikšna je njegova spretnost pri delu in katerih načinov varnega dela se pri tem poslužuje.

3. Pri delavcu je treba vzbuditi interes za delo.

4. Pri prikazovanju in razlaganju delovne operacije je treba delavca postaviti v primeren položaj, da bo lahko sledil ter obdržal najožji kontakt z inštruktorjem.

Ko smo tako delavca pripravili, mu začnemo delovno operacijo prikazovati ter mu pri tem sproti razlagamo fazo za fazo in to na najbolj enostaven, toda učinkovit način, tako da jo bo delavec lahko hitro razumel. To pomeni, da morata biti prikazovanje dela in njegova razlaga časovno vsklajena in prirojena delavčevemu sprejemanju. Včasih je treba tudi delo ali delovno operacijo večkrat prikazati in razložiti, preden jo delavec popolnoma osvoji. Pri tem pa je razumljivo, da mora biti poučeva-

nje prijetno in v iskrenem tovariškem vzdušju. Inštruktor mora biti pri poučevanju potrpežljiv in prizadeven, če je treba kako stvar večkrat ponoviti. Le na ta način se bosta v celotnem procesu izobraževanja ohranila sproščenost in pripravljenost delavca za priučitev — na isti višini. Varstveno izobraževanje oziroma pouk na delovnem mestu mora biti podroben in temeljit, da bo delavec vedel in čutil, da so zahtevani načini varnega dela pogoj tako za varnost pri delu, kakor tudi za kvalitetnejšo in lažjo izvedbo določene delovne operacije.

Kako dosežemo pri delavcu lažje razumevanje pri varstvenem izobraževanju na delovnem mestu? S preciznim prikazovanjem in istočasnim pojasnjevanjem delovnih gibov ali načinov dela v posameznih fazah; s sistematičnim prikazovanjem in razlagi o delu na delovnem mestu; z jasnostjo in natančnostjo razlage in prikazovanja delovne operacije do najmanjših podrobnosti.

Če bo poučevanje in izobraževanje delavcev slonelo na takšnih osnovah, se bodo rezultati pri takem delu pokazali v najkrajšem času. Hkrati nam bodo rezultati pri varstvenem izobraževanju neko merilo, koliko delovnih faz za določeno delovno operacijo bo delavec lahko dojel in razumel naenkrat. Iz tega sledi, da moramo pred poučevanjem najprej ugotoviti stopnjo delavčeve sprejemljivosti. Kakor hitro se ugotovi, da delavec ne more več dojemati prikazovanja in razlage, je treba poučevanje začasno prekiniti. Sele po presledku lahko nadaljujemo s poučevanjem. Takšno etapno poučevanje daje boljše rezultate, kakor pa, če bi delavec sicer v krajšem času površno osvojil zahtevane načine varnega dela.

Pri prikazovanju delovne operacije na delovnem mestu moramo pokazati in razložiti delovno operacijo z vsemi važnimi fazami, katere razporedimo po nekem določenem zaporedju. Pri tem naj delavec dobro gleda in posluša razlago o celotni operaciji, katero bo potem kasneje sam izvrševal. S ponovnim prikazom in razlago je treba ugotoviti vse elemente (varnost — kvaliteto — lahko izvedbo) iste delovne operacije, to je, vse ključne točke v vsaki posamezni fazi dela. Delavcu je treba pojasniti, zakaj je način dela oziroma določeni gib edino pravilen,

zakaj s takšnim načinom že vnaprej onemogočimo nezgode, zakaj nam daje isti način boljše kvaliteto in zakaj s takim načinom lažje izvedemo neko delo.

Ko inštruktor ugotovi, da je delavec povsem razumel prikazano delovno operacijo in da je spoznal vse ključne elemente, ga pusti, da prične sam izvajati to delo po istem načinu, kakor mu je to prikazal inštruktor. Pri tem mora vse svoje gibe sproti ustno obrazložiti ter zraven nakazati važne faze in ključne točke, ki so važne za varno in kvalitetno izvedbo nekega določenega dela. Prvi poizkus izvršitve delovne operacije mora biti izveden z neposredno pomočjo mojstra (inštruktorja), ki delavca sproti opozori na eventulene napake. Pri tem mojster ugotovi, koliko je delavec osvojil znanja, pri tem pa tudi vidi, koliko se je v delavcu razvil občutek varnosti. Delovno operacijo je na delovnem mestu treba še tolikokrat ponoviti, da jo popolnoma ne osvoji. Ko tako začne delavec samostojno izvrševati neko delo, bi bilo skrajno nespametno, da bi ga sedaj prepustili samemu sebi, čeprav smo ugotovili, da delo v celoti obvlada. Delavec dela na svojem delovnem mestu sicer varno in samostojno, toda čestokrat mu je treba zaradi večje zanesljivosti in nadaljnega razvijanja njegove varnostne zavesti nuditi določeno pomoč. To pomoč je delavcu treba pri poučevanju zagotoviti, da bo v slučaju potrebe vedel, kam naj se obrne, če česa ne bi vedel. Ko bo že tako opravljal svoje delo, ga je še vedno treba izpodbujati in ga navajati k še kvalitetnejšemu in varnejšemu delu.

Nesistematičnost, neučakanost ter druge pomanjkljivosti in napake pri varnostnem izobraževanju dajejo kaj slabe rezultate. Sem sodi tudi nerazumevanje mojstrov do novincev in nasprotno. Takšni slabi odnosi gredo predvsem na rovaš nepravilnih postopkov pri izobraževanju in razlaganju varnostnih navodil in drugih ukrepov za varnost in zdravje ljudi na delovnih mestih. Opisani načini varstvenega izobraževanja delavcev na delovnih mestih nudijo več sistematičnosti in razumevanja pri spoznavanju dela, hkrati s tem pa pomagajo pri spreminjanju delavčevega odnosa do dela, do nadrejenih in pa svojih sotovarišev.

F. S.

Nekaj o KOLEKTIVNEM ZAVAROVANJU

Na kolektivno zavarovanje gledajo nekateri kot na nekaj odvečnega izdatka. Pri tem se ne zavedajo, da prav z njim lahko ob navadni nesreči ublažijo svoj gmojni položaj.

Nesreča, pravimo, nikdar ne počiva. To se pokaže predvsem takrat, ko prizadeti, ki je bil nesrečen na poti na delo ali z dela ali pa se je poškodoval v podjetju, skuša uveljaviti svoje pravice do kolektivnega zavarovanja. Veliko je takih primerov in ob utemeljenem vzroku tem ljudem pritiče tudi določeni odstotek zavarovalnice, ki pa je seveda odvisen od tega,

kako se je nesreča dogodila. Iz kolektivnega zavarovanja je bilo v tem letu izplačanih že 89.392 din v 28 primerih, ki so se dogodili v tovarni »Peko« zaposlenim delavcem in uslužbencem.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem zdravniku dr. Tonetu Martinciču in sestri Dragici za vse obiske, za vse trud, požrtvovalnost in razumevanje pri zdravljenju moje težke poškodbe.

Se enkrat iskrena hvala!

Hvaležna J. Marinšek

Pred II. javnim nastopom gojencev glasbene šole

Kmalu bodo naši mladi glasbeniki stopili pred javnost in pokazali svoje znanje, ki so si ga pridobili v letošnjem letu. Občinstvo se je prepričalo že na I. javnem nastopu, da je bila izvedba tokrat v časovnem oziru vsekakor ustrežna in da so se napovedi že začele uresničevati. Tudi na II. javnem nastopu bo spored vsestransko raznorodni, zanimiv ter prikladen in sprejemljiv za vse okuse občinstva. Zatorej vabimo vse občinstvo, posebej še starše, da se v

čimvečjem številu udeležijo tega koncerta mladih glasbenikov, ker je lep obisk pač najlepša nagrada in priznanje gojencem, pa tudi pritrvalnemu učnemu osebju šole. Priporočamo, da si občinstvo hkrati priskoči vstopnice in s tem zagotovi sedeže. Hkrati obveščamo, da bodo na tem koncertu odpravljene še ostale motnje. Razpored sedežev in kontrola bosta namreč omogočila, da ne bodo otroci v ospredju več motili izvajanja sporeda.

MARJANA KOROŠEČ nas je navdušila

Ker je pri nas koncertno življenje dokaj skromno in to še posebno glede na gostovanje, se je vodstvo Glasbene šole odločilo, da bo občasno organiziralo koncerte, na katerih bodo sodelovali razni glasbeniki. Upravičeno prirejanja takih koncertov narekujejo še naslednji razlogi: Tržičanom ni dana možnost redno obiskovati koncerte v Ljubljani, to pa zaradi neugodnih vlakovnih in avtobusnih zvez. Na drugi strani pa tudi ni dovolj velikega obiska za posebno vožnjo z avtobusom. Da ne bi bili Tržičani prikrajšani za kulturne dobrine, bodo od časa do časa povabljeni umetniki-solisti v Tržič. Ti koncerti bodo v mali dvorani Glasbene šole, kolikor pa se bo zanimanje za takšne koncertne večere povečalo, bodo ti koncerti v večji dvorani.

Tokrat smo imeli v gosteh mlado pianistko Marjano Korošec iz Ljubljane, ki se je rada odzvala našemu povabilu in priredila v torek, 3. marca samostojen koncert. Ker je omenjena pianistka Tržičanom več ali manj poznana, ne bo odveč, če jo predstavimo: rojena 28. novembra 1939 v Črnomlju se je že v zgodnji mladosti spoprijela z glasbo. Klavir se je pričela učiti že s 6. letom starosti. Po začetnih glasbenih študijah je prestopila na srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, kjer ji je postal glasbeni vzgojitelj izkušen in renomirani pedagog prof. Anton Ravnik. Sedaj obiskuje že 3. letnik akademije za glasbo. Gostovala je širom po Sloveniji, igrala je že z orkestrom Slov. filharmonije in Radio-televizije. Je tudi nagrajena s Prešernovo nagrado. Tudi s pedagoškim delom se ukvarja in poučuje klavir na Glasbeni šoli. Koncertantka si je izbrala dokaj težak repertoar, razen tega je imela kar dva koncerta, popoldanskega, ki je bil namenjen predvsem mladini, in večernega za ostalo občinstvo. To je bilo za pianistko zelo naporno delo, če pomislimo, da je odigrala ves koncertni spored na pamet in imela med enim in drugim koncertom le pičlo uro počitka.

Pianistka je pričela koncert s skladbo Händla: Tempo v variacijami, ki predstavlja vsekakor bisser velikega mojstra baročnega stila. Vsebuje polno lepih domislekov, živahna je in razgibana in

je zato tudi tako hitro dostopna našemu poslušalca. Z interpretacijo Beethovna pa je mlada pianistka potrdila svoj upravičen sloves, ko nam je s svojo pretehtano in učinkovito klavirsko igro razkrila čudovite zvočne in dinamične kontraste v njegovih Sonati quasi fantasia op. 27 št. 2 s stavki Adagio sostenuto, Allegretto in Presto agitato. V prvem stavku smo občudovali prelepo zadržanost in umerjenost melodije, ki se je v nadaljnjih stvkih sprostil v drastično tonsko in ritmično razburkanost. Podobne zvočne kontraste med tišjo in močnejšo tonsko izpovedjo smo občutili v nadaljnji Schumannovi skladbi Fantazijske skladbe op. 12 v stvkih Večer in Zanos, ki so verni odsevi človekovih notranjih razpoloženj, kar je značilnost skladateljev romantike.

V drugem delu koncerta, ki je sledil po kratki pavzi, pa je Marjano Korošec posegla v zakladnico sodobne domače klavirske koncertne literature. Zaigrala nam je Pahorjevo Slovensko suito s stavki Prihod osvajačev, Gramozna jama, Ples izdajalca, Rab, Jezdec svobode. Prvi štirje stavki slikajo tragiko svojega časa, zadnji stavek pa je herojska izpoved glasnikov svobode — partizanov. Pred koncertom se je pianistka krepko spoprijela s bravurnimi skladbami tvorca virtuozne klavirske igre Franca Liszta s prelepim Nocturnom v As-duru št. 3 in koncertno etudo, imenovano Gozdno šumenje. V teh skladbah je pianistka izpričala visoko znanje klavirske tehnike z lepo interpretacijo.

Za konec je zaigrala na popoldanskem koncertu Frederica Chopina Nocturno v c-molu op. 31 št. 2, zvečer pa Scherzo v b-molu op. 31 št. 2. Ti dve zahtevni skladbi, posebno drugo, je zaigrala s polnim šarmom chopinovske melanholije. Pianistka je s svojo igro, ki je rezultat preciznega obvladanja klavirske tehnike, pravilne interpretacije ter skrbne pedagoške vzgoje izkušenega pedagoga, očarala navzoče poslušalce. Prijetno vdušje na koncertu je ustvarilo dejstvo, da je večernemu koncertu prisostvoval tudi njen zaslužni pedagog prof. Anton Ravnik.

Koncertantki želimo še mnogo uspehov na njeni umetniški poti in jo vabimo, da nas še obišče.

III. interni nastop

Po daljšem presledku zaradi semestralnih počitnic je bil naslednji nastop določen za konec meseca februarja t. l. Tako so se nam 27. februarja predstavili gojenci iz klavirskega oddelka in oddelka za violino. V pretežni večini so bili učenci iz začetnih razredov, nekaj pa jih je bilo tudi iz višjih. Nastopili so naslednji mladi pianisti: Zvonka Srečnik, Stanko Kemper, Marta Spik, Vladimir Seidl, Milka Lopatič, Milena Urh, Nataša Markelj, Katarina in Marija Lavš, Breda Ahačič, Erna Roblek in Marija Kralj. Vse navedene gojence so pripravili prof. Olga Eržen, Milica Debeljak, Vera Ahačič in Blaža Romih. Iz violinske šole ravnatelj Otona Zazvonila in Rudolf Ahačiča pa smo slišali Tončka Ahačiča, Silva Plajbesa, Danico Benedikovo in Matevža Valjavca. Izvajanje programa je bilo pri vseh gojencih prizadevno, pri ne-

katerih je bilo čutiti nekoliko trme, pri ostalih, zlasti starejših gojencih pa je bila zaznavna že določena samozavest in temu ustrežna poglobljenost in igri. Posebno je presenetil mali Tonček Ahačič, ki je na mali osminski violini zaigral ljubko Bitenčevo pesmico. — Tudi Danica Benedikova je prisrčno zaigrala na violini Mojčino pesmico skladatelja M. Kozine. Od klaviristov pa je treba še posebej omeniti iz višjih razredov Stanka Kemperla, Katarino in Marijo Lavš, ki so pokazali pri izvajanju svojega repertoarja že določeno vigranost. Iz višjih razredov pa se je izkazala Breda Ahačič, ki obiskuje 6. razred in je lepo čustveno posredovala poslušalcem precej težko skladbo G. Kreka Humoreska. Isto velja za gojenki iste stopnje Erno Robleko in Marijo Kralj, ki sta uspešno zaključili program tega večera.

Potovanje na svetovno razstavo v Bruslju

(Nadaljevanje in konec)

Videli smo res čudovite stvari, le žal, da v skopo odmerjenem času človek ni mogel posvetiti vsemu dovolj pozornosti. Treba je bilo kar »požirati« in čim bolj izkoristiti čas. Če bi si hoteli vse natančno ogledati, bi morali imeti na razpolago za vsak pomembnejši paviljon en dan. Prav tako mi je nemogoče vse opisati. Naj opozorim le na: svojevrstne arhitekture, gradnje posameznih paviljonov; stolp urbanizma, graditve in ureditve naselij, s sodobno uporabo jeklenih žic in eternita; trg letnih časov; najdrznejšo zgradbo iz prednapetega betona — puščico inženirske samobitnosti; drzne nosilnosti francoskega, ameriškega, sovjetskega paviljona; nosilnosti paviljonov pokrajine Brabant in Organizacije Združenih narodov; hiperbolične gradbene krivulje Philipsovega paviljona; prizmatično zamišljeno postavljeno Britanske skupnosti narodov; eksotiko Afrike, Azije in Amerike; finsko sauno; film, ki je prikazoval razvoj od prvih živih celic do atomske fizike in energije, osvobodjene potom nuklearnih reaktorjev; robota; volilne stroje, ki sproti prikazujejo rezultate; energetiko; avtomatizacijo; elektroniko; brušenje diamantov; kopijo »sputnikov«; raziskovalno raketo ST-450; najmodernejše plastično prikazovanje filmov; Yankee atomski reaktor na naravni uran in vodo; uporabljanje radioaktivnih izotopov; maketo atomske elektrarne za 500 megavatov; neštete precizne stroje in aparate ter na bajno razsvetljava na razstavi v večernih urah, ki nam je zapustila nepozabne vtise.

In končno moram še posebej omeniti našo stvarnost na razstavi. Naš paviljon je spadal po arhitekturi med najlepše; tako da je skupina italijanskih arhitektov o njem izrazila mnenje, da lahko služi za zgled arhitektom, kako se z lepim kulturnim izrazom more napraviti dostop-

na tudi resna tema razstave. Zamislil si ga je zagrebški arhitekt ing. Vjenčeslav Rihter. Pokrival je 2219 m² površine in imel 4 pročelja, katerih vsako se je raztezalo na 30 do 40 m z velikimi steklenimi stenami. Celoto je nosilo kovinsko ogrodje. Sedem različnih višinskih nivojev, ki so bili med seboj povezani s širokimi stopnišči, je vzbujalo vtis spreminjajoče površine, kar je dajalo celotni sliki paviljona občutek raznovrstnosti in prostrane pestrosti. Graditelj je iz železa, marmorja, stekla in lesa ustvaril paviljon, na katerega smo bili lahko ponosni. Pred njim pa je stal 37 m visok jeklen steber, ki se je v obliki spirale dvigal proti nebu; a v nekaj metrski oddaljenosti so plapolale pred paviljonom na vitkih jeklenih drogovih zastave naših republik in federacije. Na desni strani je še bil na kamniti ploščadi s stopnicami majhen ličen bazenček. Kaj pa smo razstavljali? Osnovni namen smo imeli, da prikazemo razvoj in pridobitve naših narodov iz borbe za izgradnjo socializma. Prikazovali smo večinoma v črno-beli fotografiji uspehe našega gospodarstva, razvoj naše družbene ureditve in turizem. Razstavili smo dalje nekaj primerov sodobne umetnosti, fresk in iz narodopisja. Tudi naša »Iskra« iz Kranja je bila zastopana s kinoprojektorjem in telefonsko aparaturjo. In kakor je naš človek lahko ponosen v zamejstvu na nekaj, kar predstavlja dostojno našo domovino, smo bili vendar vsi soglasni v tem, da bi lahko razstavili mnogo bolj vredne stvari in da smo se v primeri z drugimi, n. pr. samo z afriškimi in azijskimi državami, predstavili preskromno z ozirom na doseženo gospodarsko višino, naše naravne bisere in prezanimivo narodopisje. Koliko imamo naravnih lepot in kako bogastvo je naše narodopisje! Marsikateri tujec o tem več ve, kot mi sami vemo o svojem — in vem za

(Nadaljevanje na prih. strani)

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

take primere. Prav v času, ko nas je bilo nekaj v paviljonu, pa je obiskal tega tudi grški kraljevski par s hčerkami in sinom v spremstvu našega poslanika in uprave paviljona.

Poleg razstave v svojem paviljonu je sodelovala Južoslavija v mednarodnem paviljonu umetnosti s sodobno umetnostjo (Razstavljali so Peter Lubarda, Krsto Hegedušič in Ivan Generalić.) in v mednarodnem paviljonu znanosti v oddelkih »Atom«, »Molekula« in »Živa celica« (S svojimi deli so sodelovali inženjerski dr. Ksenofon Ilakovič, dr. Dragoljub Jovanović, Draško Jovanović, dr. Karel Veber, dr. Božo Težak, dr. Anton Peterlin, dr. Peter Martinović, prof. Pavel Savič, torej inštituti »Boris Kidrič« iz Vinče pri Beogradu, »Rudjer Bošković« iz Zagreba, »Jožef Stefan« iz Ljubljane in zagrebška univerza.).

Ko so meseca oktobra 1958 v Bruslju zaprli razstavo, so prireditelji ugotovili, da jo je obiskalo 41 milijonov ljudi in da je dosegla velik moralni in poslovni uspeh in to bo prav gotovo držalo.

Dne 8. septembra smo se popoldne poslovili od lepega Bruslja, prijaznim tovarišem Kamenška in Glažarja, ki sta nas pripeljala z avtobusom srečno brez vsakega defekta do sem in bila res prava vodnika, ter našega slovenskega zastopnika tov. Kožuha iz Maribora. Pod vodstvom novega tovariša iz Ljubljane smo se z udobnim brzcom odpeljali mimo belgijskega Liegea v Nemčijo in naprej nazaj domov. Ponoči smo potovali skozi Aachen, Köln, kjer smo med kratkim odmorom videli Ren in v temnih obrisih znano gotsko stolnico, in Bonn, glavno mesto Zvezne republike Nemčije, ter se zjutraj 9. septembra vozili skozi Stuttgart in Ulm proti zadnjemu cilju našega potovanja — Münchnu. V Stuttgartu smo videli velike tovarne tega velikega industrijskega središča, v Ulmu pa ob delavskih nameščenskih stanovanjskih hišicah tako lično urejene vrtničke za družinske potrebe, da bi bili ti prav lahko našim ljudem v vzor.

V Münchnu smo ostali ves dan. Ogledali smo si mesto in njegove zanimivosti. V prostem času sem videl: Rathaus (Mestni dom) s stolpom, na katerem je znana ura Glockenspiel s plesočimi figurami ob udarcih in zvonkljanju ob 11. uri dopoldne; najstarejšo mestno cerkev »Alte Peter« iz leta 1181, s katere stolpa je lep pogled na mesto; značilno stolnico »Frauenkirche«, katere stolpa sta znana po čebulastih kupolah; stara mestna vrata »Sendlinger-Tor« iz l. 1310, in »Isartor«, iz leta 1314; značilno palačo »Maximilianeum«, bavarski parlament, nekdanji kraljevi dvor; evropsko znani tehnični muzej »Deutsches Museum« s planetarijem (V muzeju so krasno prikazane v resnični naravni velikosti vse tehnične pridobitve, premogovnik in črpanje nafte. Nad vse čudovit pa je planetarij, ki z okularji, optičnimi, svetlobnimi instrumenti projicira na kupolasti strop nad obrisom Münchenskega horizonta okroglega prostora resnično pot Sonca, Lune in Zvezd, tako da čutiš nad seboj resnično noč-

no nebo. Da, kaj takega bi morali imeti tudi mi za tehnično vzgojo mladine in za ponazoritve zvezdnatega neba!); znane Klenzejeve Propileje, predurje, na trgu Königsplatz med glipsoteko, zbirko kipov, in razstavno zgradbo, vse zgrajene v posnemanju starega, antičnega, grškega sloga; in grad Nymphenburg, ki z okolico nekoliko spominja na dunajski Schönbrunn. Škoda, da ni bilo več časa, da bi si še ogledal za München značilni 16 m visoki kip »Bavaria« s krasnim ozadjem Ruhmeshalle; krasno urejeni botanični vrt poleg Nymphenburga in največji živalski vrt v Hellabrunnu s človeškimi opicami in akvarijem, prostorom z vodo za gojenje vodnih rastlin in živali. Največ mojih sopotnikov pa je šlo po ogledu mesta še v znano

bavarsko mestno pivnico piva »Hofbräuhaus«, kar obiskovalec Münchna tudi ne sme spregledati.

V nočnih urah smo potem zapustili München in se odpeljali skozi Salzburg in Bad Gastein proti Beljaku in domovini. Lepo je bilo potovanje, prinesli smo s seboj premnoga doživetja, lepe posnetke in hvaležni smo bili odlični organizaciji »Putnika«. Preden pa končam, moram še reči: »Mnogokje je lepo, ali domovina je le najlepša in najbolj domača — nikjer se tako žlovek ne počuti, povsod si le tujec in veljaš, kolikor plačaš. Mladina, ti vedi, da morajo tudi druge delati, in morda mnogo več kot pri nas. In povprečno žive povsod skromno, primerno svojim dohodkom. Ni v zamejstvu vse tako, kot se sveti!«

Uredništvo »Tržiškega vestnika« je prejelo od nekega »Tržičana« anonimni dopis. Splošno veljavno načelo pa je, da anonimnih dopisov časopisi ne priobčujejo in da romajo taki dopisi v koš. Zato dopisa ne objavljamo, temveč smo odgovarjamo na vprašanja, ki jih anonimni »Tržičani« želi izvedeti od našega uredništva.

Naš odgovor je naslednji:

1. Vsak zdravnik je dolžan, obišče vsakega bolnika na domu, če je le-ta zaradi bolezni privezan na posteljo in ne more v ambulanto.

2. Ker zdravniki prejemajo mesečno plačo in ker je prava praksa odpravljena, so vsi bolniški pregledi za zavarovance brez plačnin in ravnotako seveda tudi zdravnikovi obiskina domu.

3. Naše mnenje je, da je torej vsako nagajevanje zdravnikov s strani zavarovancev nepotrebno.

4. Bolniki, ki niso zavarovani in nimajo potrjena soc. skrbstva s brezplačnem zdravljenju ali bolniškega lista invalidske uprave, pa so dolžni plačati zdravniku na rako honorar, zdravnik pa jim izda uradno potrdilo o plačanem honorarju.

Uredništvo

»Tržiškega vestnika«

Tudi Podljubeljčani so lepo počastili dan žena

V Podljubelju je bilo na večer pred dnevom žena dokaj živahno. Vse je bilo zavzeto s tem, kako čimlepše proslaviti ta praznik. Popotnika iz Tržiča, ki je slučajno prisostvoval tej proslavi, je naravnost presenetila njihova skrbno pripravljena akademija in organizacija pogostitve tamkajšnjih žena. Proslava je bila v dvorani pri Ankeletu. Vaščani so do zadnjega kotička napolnili dvornico in s tem je bilo ustvarjeno prijetno in veličastno vzdušje že takoj ob pričetku proslave. Slavnostnemu govoru je sledil kulturni del akademije. Lepo je presenetil njihov lepo vpeti ženski zbor, ki je pod vodstvom tov. Cirile Novakove zapel 6 pesmi. Posebno je ugajala poslušalcem makedonska narodna Bolen mi leži, pri kateri je solistični part čustveno odpela tovarišica Milka Ahačičeva. Prijetno so iznenadili razni ansambli kot Čižovenkov kvartet (dvoje citer in 2 kitari), ki se je tokrat prvič predstavil občinstvu. Priznati je treba, da je ta kvartet lepo odigral vedre melodije in tako navdušil poslušalce, ki so ga sproti nagradili z navdušenim aplavzom. Solistka Mira Bulčeva, ki je pela ob spremljavi kvarteta, je bila prav tako deležna priznanja. Isto velja za mali a pogumni pevki Miro Čarmanovo in Silvo Tribušonov,

ki sta tako pristrčno in samozavestno zapeli vedno lepi pesmici Jaz pa grem na zeleno travco in Mamici, ki sta kot nalašč za takšno priliko. Marsikateri mamici se je znova orosilo oko, ko je poslušalo tako prijetno petje iz teh mladih grl, ki jim je veljalo kot voščilo. Pripadnik JLA tov. Vili Lauseger, ki je trenutno na dopustu, ni prišel samo na dopust, temveč je posvetil del prostega časa tudi počastitvi naših žena in tako lepo izpopolnil program akademije, ko je spremljal na harmoniki tov. Julko Lausegar in Nežo Godnov. Ta ansambel je s prednašanjem dveh narodnih slovenskih pesmi razkril vrednote ljudskega naplava. Ostali program so dopolnjevale razne recitacije tamkajšnje šolske mladine in s tem popestrile celotno akademijo. Skratka, izvedba te akademije je bila vseskozi vzorna in je lahko samo za vzgled, da se da tudi z majhnimi sredstvi z dobro voljo marsikaj ustvariti. Tako so ti izvajalci lahko v ponos svojega kraja, pa tudi občine. Po proslavi so bile žene obdarovane, nato so se pa ob vedrih melodijah ansambla dveh bratov Uzarjevih in Binčeta (2 harmoniki in berdaj vneto sprostiti pri plesu in pogovoru, tako da jim bo nedvomno ta praznik ostal še dolgo v spominu.

14. do 16. marca amer. barvni film CSP SAKRAMENSKA FRK-LJA.

17. in 18. marca angleški film JAZ SEM KAMERA.

19. in 20. marca ameriški barvni CSP film INDIJANSKI BOREC.

21. do 23. marca (naslov bo objavljen na oglasnih deskah).

24. in 25. marca amer. barvni film POT V RAJ.

28. do 30. marca franc. barvni film NA SMRT OBSOJENI JE POBEGNIL.

28. do 30. marca francoski film FRANCOOSKI CAN-CAN.

Dopisujte v Tržiški vestnik

VABILO k sodelovanju

Vabimo vsa društva, amaterje itd., da nam pomagajo pri organizaciji foto-razstave v Križah dne 28. junija 1959.

Pripravljeni odbor razpisuje za najboljše fotografije okolice Križev, Gozda in Kriške gore skupaj s Tolštim vrhom nagrade:

prva nagrada	4000 din
druga nagrada	2500 „
tretja nagrada	1000 „

Razstava je povezana z razvitjem društvenega prapora in velike veselice z udeležbo veselih planšarjev Radia Ljubljana.

PLANINSKO DRUŠTVO KRIZE

JUBILEJ

12. marca je praznovala 90-letnico svojega življenja Marija Lovšin s Hofnarice.

Zivljenje v mladih letih ji je bilo posuto s trnjem. Dalj časa je živela na Dunaju, kjer si je izbrala moža — Slovenca. Brez njega se je vrnila s sinom in hčerko v Slovenijo in si nato služila kruh kot kuharica v različnih krajih domovine. Sedaj živi že več kot 30 let v Tržiču. Kljub visoki starosti je še vedno čila in poskočna kot kaka mladenka. Dnevno prebere časopise brez očal in tudi šiva brez njih. Vsa smehljajoča se spominja svojih doživetij in jih vedno rada podoživlja.

Vsi, ki jo imamo radi, želimo naši »stari mami«, da bi dočakala še mnogo mnogo zdravih let!

Posredovnik na ime Ris se je izgubil. Pošten najditelj naj ga javi v pisarni Turističnega društva.

OBVEŠ — P — O — R — T

Auto moto

OBVEZNO CEPLJENJE

proti kozam in davici v l. 1959

Na podlagi 3. odstavka 2. točke odloka o cepljenju prebivalstva proti nalezljivim boleznim (Uradni list FLRJ, št. 24-57), je občinski

ljudski odbor v Trziču za l. 1959 določil naslednji program cepljenja otrok proti kozam in davici:

Cepišče	I. cepljenje	II. cepljenje
Podljubelj	16. 3. od 7.30 do 9.30	22. 4. od 8. do 11.
Trzič	17. 3. od 8. do 12. in od 14. do 17.	21. 4. od 8. do 11. in od 14. do 16.
	18. 3. od 8. do 12.	
Kovor	19. 3. od 7.30 do 9.30	24. 4. od 8. do 9.30
Leše	20. 3. od 8. do 10.	24. 4. od 10. do 11.
Hudi graben	20. 3. od 10. do 11.	24. 4. od 11. do 12.
Dolina	23. 3. od 7.30 do 9.30	23. 4. od 7.30 do 8.30
Lom	23. 3. od 14. do 16.	23. 4. od 8.45 do 9.30
Križe	24. 3. od 8. do 12. in od 14. do 17.	28. 4. od 8. do 12. in od 14. do 16.

Kraj posameznih cepišč je v osnovnih šolah, razen v Trziču, kjer bo cepljenje v dečjem domu, in v Hudem grabnu, kjer bo cepljenje pri posestniku Jožu Rozmanu. Območja posameznih cepišč so razdeljena tako kakor prejšnja leta.

Za cepljenje pridejo v poštev otroci rojeni v letu 1958 in otroci, ki v letu 1958 zaradi bolezni niso bili cepljeni. Starši vseh teh otrok bodo prejeli še pismeno vabilo.

Zaradi neugodne epidemiološke situacije bodo letos še izredno

cepljeni — revakcinirani proti davici otroci, rojeni od 1. januarja 1949 do 31. decembra 1957, to je 9 starostnih letnikov in starši na te otroke ne bodo prejeli pismenih vabil.

Starši, ki otrok ne bodo pripeljali k cepljenju, bodo kaznovani po zakonu o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Uradni list FLRJ, št. 37-48). V primeru, da je otrok bolan, se bodo morali starši izkazati s pismenim potrdilom od zdravnika, ki otroka zdravi.

Občinski ljudski odbor
Trzič

Dopisnike, ki nam pošiljajo tipkane prispevke, prosimo, da pri tipkanju puščajo med vrsticami dovolj velik razmak za morebitne popravke in da pišejo samo po eni strani pole.

OPOZORILO NAROČNIKOM!

Vse zamudnike, ki še niso poravnali naročnine za TRŽIŠKI VESTNIK, prosimo, da to nemudoma store.

Uprava Tržiškega vestnika

Postanite redni bralec in naročnik našega lista

ROŠTVA • SMRTI • POROKE

V ČASU OD 23. FEBRUARJA DO 12. MARCA

Rodile so: Meglič Ana, gospodinja iz Doline — deklica; Bodlaj Terezija, predilka iz Zvirč — dečka; Zaletel Marija, uslužbenka iz Križev — dečka; Pretnar Elizabeta, gospodinja iz Trziča — dečka. — Čestitamo!

Poročili so se: Kern Friderik, kolar iz Trziča in Teržan Marija,

bolničarka iz Ljubljane; Pavšek Jožef, tovarniški delavec in Mivšek Ivan, tovarniška delavka, oba iz Slapu. — Mnogo sreče!

Umrlji so: Švegelj Ivana, kmetovalka iz Grahovš, stara 75 let; Perko Jožef, upokojenec iz Križev, star 63 let; Poljanec Franc, oskrbovavec v Trziču, Ravne 8, star 69 let. — Svojcem naše sožalje!

Posredujemo vam koledar prireditvev v mednarodnem zveznem in republiškem merilu za letošnje leto. Pomembno je zlasti svetovno consko prvenstvo v speedwayu v Kranju v dneh 9. in 10. maja, nadalje prireditvi za nagrade Beograda in Jadrana in Jadranski relly. Ljubitelje avtomoto športa v Trziču bo nedvomno zanimala organizacija letošnjih ljubelskih dirk, ki so določene za 2. avgust ob 11. uri. V petek, 31. julija in v soboto 1. avgusta bosta izvedena ob navzočnosti tekmovalne komisije obvezna treninga vseh nastopajočih tekmovalcev.

V podrobnem je načrt naslednji:

LRS: 26. april — Koper, 1. maj — Cestno — hitrostno prvenstvo — Trbovlje, 17. maj — Bled, 7. junij — Kočevje in 13. september — Nova Gorica.

Ocensko — terensko prvenstvo LRS: 25. maj — Ljubljana, 28. junij — Ravne (kros treh dolin) in 4. julij — Radovljica.

Prvenstvo FLRJ v cestno-hitrostni vožnji: 4. julij — Sarajevu, Zemunu, Ljubelj in 5. september — Skopje.

Mednarodni razred:

Speedway — 9. in 10. maj — svetovno prvenstvo v Kranju, mednarodna tekmovanja so v načrtu v Krškem, Zagrebu, Bjelovaru, Zemunu, Crikvenici, Mariboru in Osijeku.

Smučanje

Letošnje tekmovanje na Zelenici — jubilej

Letošnja mednarodna prireditev v veleslalomu na Zelenici pomeni z ozirom na dosedanje število kvallitetnih tekmovanj v ostri in izredno močni konkurenci najboljših alpskih smučarjev Avstrije, Italije in Jugoslavije jubilej.

Listina zmagovalcev med posamezniki in moštvi je dokončno izpopolnjena z imeni odličnih domačih in inozemskih smučarjev. Uvodna zmaga nekdanjega stalnega člana državne reprezentance Matevža Lukanca je pravzaprav prvi mednarodni triumf simpatičnih domačinov v ožjem krogu. Naslednji naslovi najhitrejših so pripadali Avstrijcem. Alfred Amann iz Beljaka si je leta 1951 z najhitrejšo vožnjo nadel najvišje priznanje, ki ga je v celoti popolnoma zaslužil. Naslednje leto je v vlogi svojega kolege nastopil olimpijski zmagovalac iz Cortine d'Ampezzo in svetovni prvak iz Bad Gasteina. Enako kakor Tomi je tudi njegova ekipa osvojila med moštvi 1. mesto. Od leta 1952 dalje poteka obračun na Zelenici med našimi alpskimi smučarji. Razpored zadnjih štirih let je naslednji: Tine Mulej, Jože Kunšič, Peter

Križaj, Ludvik Dornik, Janko Stefe. Odlični trziški trio je bil zadnja leta dobesedno nepremagljiv. Minulo leto so časomerilci ugotovili najboljši čas v korist simpatičnega Italijana Feliceja de Nicola. Na naslednje mesto se je plasiral Campanin (Italija), tik za njim pa naš najperspektivnejši alpski smučar Stane Klinar. V konkurenci članic je Slavica Zupančič z zanesljivo in drzno vožnjo zagotovila svojemu klubu in sebi dragoceno lovoriko. Erika Spendal, prikupno dekle iz beljaškega kluba ASKO se je uvrstila na svoje že tradicionalno drugo mesto, ki ga je osvojila že pred dvema letoma. Tokrat je bila vidna v zaključnem plasmaju znatna izprememba. Slavica je zaradi padca tik pred ciljem izgubila dragocene sekunde, tako da jo je na najvišjem mestu zamenjala mlada Krišta Fanedel.

Ekipni prvaki: Ljubelj (Trzič) — 1950, 1953, 1955, 1956, 1957; Enotnost (Ljublj.) — 1954, 1958; Kitzbühel (Avstrija) — 1952; Skizunft (Celovec, Avstr.) — 1951.

Prireditelj pričakuje za letošnji veleslalom prijave številnih domačih in tujih ekip. Ob ugodnih snežnih razmerah in odlični organizaciji prireditvev vsekakor vredna ogleda.

Spomladanska radost ob zimskem triumfu

Janko Stefe in Ludvik Dornik pomavno državna prvaka — Panorama zakulisnih ugotovitev

Idealni tereni Popove Sapke v Makedoniji so bili v času od dne 27. februarja do 1. marca prizorišče XIV. prvenstva Jugoslavije v alpskih disciplinah. Prireditvi je po oceni strokovnjakov prisostvovalo preko 100 tekmovalcev iz 20 klubov vseh republik. Kakor je bilo moč pričakovati že neposredno pred starti v posameznih disciplinah, se je v centru pozornosti naše športne javnosti nahajal dvoboj starih in mladih, če že lahko tako govorimo, in sicer je bilo to srečanje primatov v alpskem smučanju med osrednjima centro-

ma v državi — Trzičem in Jesenicami. Pri konkretnem izboru najboljšega in najuspešnejšega kluba Jugoslavije sva se odločila za ocenitev po posebnem kriteriju, ki jasno izraža minimalno zmago Jeseničanov z razliko štirih točk. — Vzlic zmagi predstavnikov z Jesenic pa sta najznačilnejša naslova državnih prvakov odšla za leto dni v Trzič, tako da je v tem pogledu SK »Ljubelj« nekoliko na boljšem. Naši alpski smučarji so odpotovali v Makedonijo z znatnim optimizmom, ki je bil navsezadnje le upravičen, če upoštevamo, da sta zastopnika starejše generacije, sicer v življenju mladeniča — Janko Stefe in Ludvik Dornik — ponovno dokazala, da vzlic pomanjklji-

vemu treningu in letošnjem nepravilnemu postopku pri sestavi državne reprezentance nista še nikakor za staro šaro. Njuni zmagi v slalomu in veleslalomu sta hkrati potrdili, da postajata omenjeni disciplini za tržiške smučarje že prava poslastica in specialiteta, medtem ko je v smuku Matevž Lukanc zabeležil soliden čas in uvrstitev na 4. mesto v državi.

V pričujočem sestavku se bova skušala opredeliti le zgolj na najbistvenejša dejstva in zapazjenja, kajti v prvi vrsti je bil eden izmed glavnih namenov v bistvu doseženi, in sicer pozitivna ter objektivna ocenitev plasmajev.

Prvi dan državnega prvenstva je bil na sporedu smuk z udeležbo 38 tekmovalcev. Proga je bila dolga 1800 m z višinsko razliko 670 m. Zmagal je Jeseničan Lakota pred svojim klubskim kolegom Klinarjem, Kranjčanom Jamnikom in Matevžem Lukancem, ki se je v elitni zasedbi najboljših uvrstil od vseh naših predstavnikov najvišje. Zanimali so naju navsezadnje še plasmaji Janka in Ludvika, a jih žal vzlic najboljši volji nisva mogla dobiti. Tako je bilo že usojeno, da bodo bralci športne rubrike z državnim prvenstvom kot najpomembnejšo prireditvijo sezone premalo seznanjeni.

Sobota zadnjega dneva v februarju je bila za Janka Štefeta po vsej verjetnosti najsrečnejša v letošnji sezoni. Tisto, kar smo na tišem pričakovali z iskreno željo in dobrimi namerami, se je izpolnilo. Stari državni reprezentant, udeležene svetovnega prvenstva v Bad Gasteinu, dolgoletni član izbranega zastopstva Jugoslavije v mednarodni oceni in oseba, s katero je neposredno povezano naše alpsko smučanje, je kot zvezda znova zablestel ter dostojno pr slavil svoj že definitiven zaključek tekmovalne kariere, ki ga je napovedal minulo leto. Vendar je ostal Janko dosledno zvest snežnim poljanam, kajti človeka, ki z ljubeznijo v srcu čuti nekaj posebnega do svojega razvedrila, če lahko na tak način označimo njegovega konjička — alpsko smučanje, je težko odvrtiti od zamišljenih idealov. Vzlic zmagi nad našimi najboljšimi alpskimi smučarji v ostri konkurenci državnih reprezentantov se Jankov značaj ni nikoli izpremenil, ostal je pač tak, kakršnega si lahko zamišljamo kot športnika — preprost, skromen in prijatelj vsakemu, ki čuti nagnjenje do smuka po nevarnih in težkih terenih. 1200 m dolgo progo z višinsko razliko 300 m je prevozil

v času 1:41,8. Drugo mesto je pripadlo njegovemu kolegu Ludviku Dorniku s časom 1:42,5, medtem ko so se ostali plasirali nekoliko nižje.

Zaključek XIV. državnega prvenstva je tvoril slalom z dolžino 520 metrov, višinsko razliko 140 m in 60 vratici. V odsotnosti Tinčka Muleja in Janka Štefeta, ki se je na sobotnem treningu poškodoval in odstopil od nadaljnega tekmovanja, je zmagal Ludvik Dornik s časom 1:45,0 (pri rezultatu sta šteta oba teka). Matevž Lukanc se je plasiral s časom 1:50,5 na 5. mesto, Križaj 1:56,2 na osemto mesto in Švab z 1:59,7 na enajsto mesto. Zmagovalec Dornik je presmučal celoten del proge odlično brez padca, tako da je njegov visoki plasma povsem upravičen. V olimpijski kombinaciji, kjer se ocenjujejo vse discipline, je z minimalno razliko zmagal Peter Lakota pred Ludvikom Dornikom, Janezom Čopom, Brankom Lebetom, Matevžem Lukancem, Dragom Fanelom, Petrom Križajem itd.

Statistična kronika letošnjega državnega prvenstva je s tem izčrpana. Uspeh članov SK Ljubelj pomeni po članskoletnem trojnem triumfu ponovno afirmacijo našega alpskega smučanja, če upoštevamo dejstvo, da je Tržič odigral v zgodovini alpskega smučanja pri nas najpomembnejšo vlogo do nenadnega prodora Jeseničanov, ki pa vzlic temu še nikakor ne predstavljajo jedro najsolidnejše zasedbe državne reprezentance. Tržiški smučarji so bili v letošnji sezoni kakor ostali mnogo prizadeti zaradi neugodnih snežnih razmer, zato je njihov uspeh na državnem prvenstvu s tem še prepričljivejši in lepši. Stara garda v novi spomladanski navdahnjenosti in svežih moči je uspešno prestala svoj krst v domačem obratstvu za najvišje in blesteče naslove, ki že vrsto let krasijo ime in klub — Tržič — Ljubelj.

Vsem članom SK Ljubelj, ki so zastopali barve svojega mesta, veljajo ob zaključku pristrčne čestitke, posebno pa glavnim akterjem — Ludviku Dorniku, Janku Štefetu, Matevžu Lukancu in Petru Križaju. Vaše nagrade, ki ste jih prinesli iz daljne Makedonije, naj vam bodo povračilo za vaš nesebični trud, prizadevnost, izredno voljo in dosledno borbenost na snežnih poljanah in hkrati prijateljen spomin na dostojno in ponovno afirmacijo našega alpskega smučanja, čigar glavni junaki ste ravno vi — naši športniki z vsem srcem in telesom.

Ivan Virnik in Stane Petrič

Veleslalom na Zelenici

Kakor prejšnja leta tako je tudi letos sindikalna podružnica tovarne »Peko« priredila — zdaj že 8. zaporedno tekmovanje v veleslalomu za prvenstvo sindikalnih aktivov usnjarske industrije LRS.

Zanimanje za to tekmovanje je bilo veliko, saj se je iz posameznih kolektivov prijavilo 60 tekmovalcev za ocenjevanje posameznikov in 13 ekip.

Po dosedanji tradiciji bi se moral veleslalom izvršiti pod Storžičem, ker pa snežne razmere tega niso dovolile, je moral organizacijski odbor tekme prenesti na Zelenico. Proga je bila vsekakor precej

težja, vendar je nudila veliko več športnega užitka. Bila je hitrejša in tudi zahtevnejša, zaradi česar se je marsikateremu dobremu smučarju »zataknilo«.

Pred tekmovanjem, v času ko so se zbirali prijavitelci posameznih kolektivov, je sicer vladalo zelo optimistično razpoloženje, posebno kar zadeva ekipno prvenstvo. »Runarji« so se odločili, da letos osvoje ekipni pokal in trajno last. Njihove želje so se v celoti uresničile ter jim je treba za njihovo borbenost vsekakor čestitati.

Tako pred tekmovanje kakor po njem so se vsi gostje prijetno po-

čutili in izrazili željo, da se bodo tudi v bodoče še vračali.

Rezultati: — Člani: 1. Krmelj Jože, »Runo« — 0,54,2; 2. Logar Vili, »Sava«, Kranj — 0,57,1; 3. Jerman Andrej, »Planika«, Kranj — 0,57,2; 4. Kink Ivan, »Peko« — 0,59,2; 5. Stanovnik Stane, »Usnjarni izdelki«, Ljubljana — 0,59,6 itd. — skupno 50 tekmovalcev.

Starejši člani: 1. Kališnik Janez, »Peko« — 0,35,6; 2. Dornik Jože, »Remont«, Kranj — 0,39,9; 3. Bukovnik Jože, »Peko« — 0,45,8; 4. Zaletel Milan, »Peko« — 0,46,8; 5. Korenčan Zdravko, »Standard«, Kranj — 0,51,4 itd. — skupno 7 tekmovalcev.

Članice: 1. Zorc Jožica, »Konus«, Sl. Konjice — 0,44,1 2. Kovačič Metka, »Tehnikum«, Domžale — 0,53,8; 3. Globočnik Mili, »Peko« — 0,58,4 — skupno 3 tekmovalke.

Problematika telesne kulture v Tržiču

Osnovna, poglavitna in temeljna naloga organizacij športnih društev, klubov, manjših enot in sekcij v letošnjem letu je predvsem v tem, da se izboljša v bistvu način dela, detajlno proučijo pereči problem in določijo ustrezne smerice, oziroma pojasni smoter celotnih prizadevanj v težnji za čim aktivnejšo in značilnejšo vlogo telesne kulture pri razvoju socialističnih odnosov.

Pomanjkanje ustreznih prostorov in objektov za nemoteno delo pomeni na področju tržiške občine najznačilnejši problem v vrsti manj vidnih, a seveda tembolj kričočih. Naša trditve je osnovana že ob prvih ugotovitvah v zvezi s tem problemom. V podrobnem vam želimo podati le nekaj najznačilnejših citatov:

Moštvo KK Ljubelj je doseglo v minule obdobju vrsto pomembnih uspehov, vendar so plodovi njihovega dela tem večji, če upoštevamo, da se odvija celotna dejavnost 10-članskega društva na enosteznem kegljišču, ki ne ustreza v nobenem pogledu, tako higijenskem, kakor tudi tehničnem v težnji za nadaljnji razvoj omenjene discipline. V letošnjem letu predvidevajo sicer gradnjo sodobnega dvosteznega kegljišča, seveda le v primeru odobritvi znatne materialne in finančne pomoči višjih merodajnih forumov. Naša želja in želja vseh ljubiteljev kegljaškega športa je, da bi našim predstavnikom, ki nas častno in dostojno zastopajo v krajnem in republiškem merilu, slednjic le pripravili prijetno presenečenje.

Ze predčasno smo se v našem listu želeli posvetiti problemom, ki ovirajo nemoten razvoj v alpskem smučanju. SK Ljubelj združuje namreč v svojih vrstah le alpske smučarje, zato bo beseda tekla seveda izključno samo o njih. Na preteklem obnem zboru je bil v organizacijskem in tehničnem poročilu podan široko zasnovan prikaz stanja v omenjenem športu, ki je bil vse prej kot rožnat. Stalen refren — pomanjkanje ustreznih sredstev in prostorov za društveno delo pomeni pravzaprav osnovno pomanjkljivost v sicer solidni organizaciji sistematično-načrtnega dela. Če upoštevamo, da klub ni-

Ekipno: 1. Tovarna »Runo« v sestavi Krmelj Jože, Štefe Drago in Hladnik Jože v skupnem času — 2,55,8; 2. Industrija obutve »Planika«, Kranj v sestavi: Jerman Andrej, Ravnikar Silvo in Pretnar Franc v času 3,02,4; 3. Tovarna »Peko« v sestavi: Kink Ivan, Pintarič Igor in Kališnik Janez v času 3,07,7 itd. — Skupno 13 ekip.

S tekmovanjem smo bili vsi zadovoljni. Največ razvedrila so pa vsekakor imeli tisti, ki so ta lepi sončni dan izkoristili predvsem za svoje osebno razvedrilo.

Tako organizatorju tega tekmovanja kakor vsem sodelavcem je treba dati vse priznanje. Želeti je, da bi se podobna tekmovanja še bolj pospeševala saj je v našem kotu nešteto ugodnosti za razvedrilo in odpočitek.

-ap-

ma svojih društvenih prostorov, niti zadostnih sredstev za kritje stroškov številnih prireditvev, je pomoč odgovornih činiteljev v Tržiču nujno potrebna. Podani stavek smo ob neki priložnosti, zdi se nam v mesecu septembru minulega leta že objavili, vendar kaže se okrog tega le brezuspešno govorjenje in prošnje. Mimo tega se pojavlja še pomanjkljivost opreme; skratka, najosnovnejše za razvoj in dvig kvalitete ravni.

Nadaljnja negativna osvetlitev velja še TVD »Partizan«, ki je minulo leto razvilo formalno svojo dejavnost le na papirju. Zgovoren dokaz — nekaj skromnih prireditvev in uspeha akcija ter težnja po vključevanju najmlajših v svoje vrste. Nikakor ne moremo tako dejavnost oceniti kot pozitivne ob primerjavi z delom in uspehi ostalih športnih društev v občini. Za letošnje leto predvidevajo znatno izboljšanje.

Nogometaši in rokometiški tvorijo vrh kvalitete v letnih športih. Tudi njihovo stanje ni tako sijajno, kakor si ga je mogoče kdo zamisliti. V bližnji bodočnosti bo nujno potrebno, da pomislimo na dokončno izgradnjo osrednjega stadiona, ki ima vse pogoje. Seveda predvideva načrtna sistematičija in gradnja športnih objektov vrsto značilnih izprememb, tako da lahko v bodoče pričakujemo uspešne dneve. Nogometni stadion lahko sprejme le nekaj sto gledalcev, vendar dosedanja kapaciteta nikakor ne ustreza zahtevam, če pomislimo, da vlada za prireditve veliko zanimanje. O tem smo se lahko prepričali že takrat, ko so naši nogometaši zastopali v elitni zasedbi ljubljansko-primorske lige. Ureditve je nujna, seveda pa mogoča le v primeru temeljite ugotovitve ustreznih izdatkov, ki bi nastopili š tem v zvezi. Težko finančno stanje se je izboljšalo, vendar obstajajo vzlic temu še vedno želje. Rokometiški sicer nimajo najidealnejših pogojev, da razvijajo na široki osnovi svojo dejavnost, toda njihova prizadevanja so rodila lepše sadove plodnega dela. Če vzamemo še manj pomembne športne panoge, je v glavnem problematika razvoja telesne kulture v Tržiču zajeta in izčrpana.